

Παγκόσμια Ημέρα Εθελοντισμού, Τετάρτη 5. Δεκεμβρίου 2012

Σε ένα ταξίδι βρέθηκα νωρίς το απόγευμα σε μια όμορφη παραλία που περιέβαλαν πεύκα και σχίνα, όπου μια ομάδα ανθρώπων διαφόρων ηλικιών αποχωρούσε. Πλησιάζοντας καταλάβαμε ότι δεν επρόκειτο για εκδρομείς αλλά για κάτοικους της παρακείμενης κωμόπολης που είχαν έρθει για να καθαρίσουν την παραλία τους από τα πολλά σκουπίδια που είχε φέρει η θάλασσα τον χειμώνα ή αντικείμενα που είχαν ξεφορτωθεί διάφοροι, αδιάφοροι για τον σκουπιδότοπο που δημιουργούσαν. Δεν είχα δει την παραλία πριν τον καθαρισμό αλλά μπροστά μου έβλεπα μια παραλία που ήθελες να καθίσεις και να την απολαύσεις. Οι εθελοντές αν και καταπονημένοι μας είπαν ότι δεν έβλεπαν την ώρα να χαρούν από τις επόμενες μέρες την παραλία και ότι τις δύο μέρες που καθάριζαν πέρασαν και ευχάριστα, γνωρίστηκαν πολλοί γείτονες που μέχρι κείνη την μέρα δεν έλεγαν ούτε καλημέρα και σχεδίαζαν εξορμήσεις σε παρέες, ενώ άλλοι είπαν ότι ξεμούδιασαν στο σώμα και στην ψυχή. Έτσι η πιο πάνω κοινωνική δράση στο πνεύμα του εθελοντισμού έφερε πολλαπλά οφέλη για τους συμμετέχοντες όπως άλλωστε γινόταν αντιληπτό από τον παλμό της αποχώρησής τους. Βγήκαν από τα στενά όρια του σπιτιού τους και της συνηθισμένης ζωής τους και ανέλαβαν δράση να προστατεύσουν και να απολαύσουν την παραλία τους.

Ημέρα σήμερα αφιερωμένη στον εθελοντισμό που ορίζεται σαν δράση και παροχή εργασίας πολιτών για κοινωφελή σκοπό χωρίς την προσδοκία συγκεκριμένου υλικού ανταλλάγματος.

Τη δράση που σήμερα ονομάζουμε εθελοντισμό οι κοινωνίες παλιότερα την ενσωμάτων στην καθημερινή τους λειτουργία. Οι μεγαλύτεροι θυμούνται ότι η καθαριότητα των καλντεριμιών, της εκκλησίας, του σχολείου ήταν έργο και υποχρέωση των κατοίκων και των μαθητών.

Ο εθελοντισμός αποτελεί μια πρόκληση και συγχρόνως ένα αίτημα της κοινωνίας, παρά το γεγονός ότι σήμερα είναι έργο της πολιτείας η οργάνωση των δομών και η παροχή των υπηρεσιών που απαιτούνται για την λειτουργία του κατοικημένου χώρου και την προστασία του περιβάλλοντος.

Παρά την πολυσύνθετη οργάνωση της πολιτείας και την λειτουργία θεσμών που αναφέρονται σ' όλο το φάσμα των αναγκών της κοινωνίας, δεν επιτυγχάνεται πάντοτε η επαρκής ικανοποίησή τους.

Την ανεπάρκεια αυτή έρχεται να καλύψει η εθελοντική προσφορά πολιτών, που οργανώνονται σε ομάδες και αναλαμβάνουν δράση. Ανάλογα με τις ανάγκες που προκύπτουν γίνεται ο σχεδιασμός των απαιτούμενων δραστηριοτήτων της ομάδας.

Η εθελοντική εργασία μπορεί να αφορά ανάγκες που σχετίζονται με ευπαθείς κοινωνικές ομάδες ή ανάγκες λειτουργίας κοινωνικών θεσμών. Μπορεί να αφορά θέματα οικολογίας, αφού σήμερα η προστασία του φυσικού μας περιβάλλοντος λόγω της επιβάρυνσης του κυρίως από τις οικονομικού χαρακτήρα δραστηριότητες προβάλλει ως επιτακτική.

Η συμμετοχή σε δράσεις εθελοντικού χαρακτήρα πρώτα απ' όλα αποτελεί στάση ζωής. Ξεκινά από τη διαπίστωση ότι μέρος της λειτουργίας της κοινωνίας είναι η προσωπική μας συμμετοχή σε αυτήν. Στην συνέχεια βρίσκουμε ποιες είναι αυτές οι ανάγκες και η ομάδα των ενδιαφερομένων οργανώνει τη δράση της.

Ο εθελοντισμός όμως δεν διευκολύνει μόνο την λειτουργία της κοινωνίας εκεί όπου η πολιτεία δεν επαρκεί. Διευκολύνει τους νέους για την ένταξή τους στην κοινωνία, είναι τρόπος γνωριμίας με τους συνανθρώπους μας εκτός των στενών ορίων της οικογένειας, του χώρου σπουδών ή της αθλητικής δραστηριότητας και εκπαίδευση στην λειτουργία μας με άλλους. Είναι τρόπος ανακάλυψης και απόκτησης δεξιοτήτων, απόκτησης γνώσης, οργάνωσης και πειθαρχίας μας για την επίτευξη του στόχου και κυρίως εξόδου από την απομόνωση και τις εγωιστικές συμπεριφορές που μας προστόρισε η ευκολία των αγαθών και η ψευδαίσθηση

της αυτάρκειας των τελευταίων δεκαετιών της τεχνολογικής ανάπτυξης και ευμάρειας, που ήδη απομακρύνεται λόγω της σημερινής οικονομικής κρίσης.

Ο άνθρωπος ως κοινωνικό ον απαραίτητα δρα και κινείται στο κοινωνικό σύνολο. Η σημερινή εποχή που χαρακτηρίστηκε από την εξειδικευμένη εργασία και την επιλογή προσωπικού τρόπου ζωής αντί να διευρύνει την κοινωνική μας ζωή πολλές φορές την περιόρισε στα κλειστά πλαίσια της προσωπικής μας και επαγγελματικής μας δραστηριότητας.

Ο εθελοντισμός, η αντιμετώπιση δηλαδή με προσωπική μας δράση κοινωνικών αναγκών εκτός από το πρακτικό αποτέλεσμα μας ανταμείβει, μας προσφέρει για αντάλλαγμα, την προσωπική μας ικανοποίηση και ενδυνάμωση για το ρόλο μας στην κοινωνία και την καταπολέμηση της αίσθησης αδυναμίας μας μπροστά στα προβλήματα που στη ζωή προκύπτουν.

Η 5η Δεκεμβρίου 2012 καθιερώθηκε ως Διεθνής Ημέρα Εθελοντισμού για την Οικονομική και Κοινωνική Ανάπτυξη. Μπορεί αυτή να είναι η αφορμή της σημερινής εκδήλωσης, αλλά σκοπός είναι η ενίσχυση των εθελοντών που δραστηριοποιούνται στα νησιά μας με νέα πρόσωπα, τα οποία για κάποιους λόγους δεν συμμετέχουν. Μέσω της σημερινής εκδήλωσης, στην οποία θα προβληθούν οι δράσεις των οργανώσεών μας ελπίζουμε ότι θα προκύψει ενδιαφέρον και θα μεγαλώσει ο αριθμός των Εθελοντών.

Όλοι αισθανόμαστε την αξία αυτής της στάσης ζωής και για τις δυο πλευρές και για εκείνον που προσφέρει το περίσσειμα της αγάπης του και για εκείνον που δέχεται αυτήν την αγάπη. Παρά το γεγονός ότι η Σαντορίνη δεν έχει πληγεί από την οικονομική κρίση στο βαθμό που την έχουν υποστεί άλλες περιοχές, έχει πληγεί στον ίδιο βαθμό από τις άλλες εκφάνσεις αυτής της κρίσης. Σήμερα αναθεωρούνται, εξ' αιτίας αυτών που αναφέραμε πιο πάνω, κάποιες μέχρι σήμερα κυρίαρχες απόψεις. Είμαι σε θέση όμως να γνωρίζω ότι πολλοί συνάνθρωποί μας έχουν την ανάγκη της βοήθειας του καθενός μας.

Έχω την άποψη ότι η ευαισθητοποίηση και η ενασχόληση πρέπει να αρχίζει από την παιδική ηλικία. Μέσα από την εκπαιδευτική διαδικασία να καλλιεργείται η αλληλεγγύη, η ανιδιοτελής προσφορά, και η ενεργή συμμετοχή σε ό,τι μπορεί να ορισθεί ως κοινό συμφέρον. Εναπόκειται σε εμάς να αποτελέσουμε το παράδειγμα για τους νεότερους.

Είμαστε υπερήφανοι για όλες τις συλλογικές δράσεις που έχουν αναπτυχθεί στο νησί μας και έχουν ως στόχο την εξύψωση του ανθρώπου. Είμαστε υπερήφανοι για την προσφορά της Εκκλησίας μας στους δύσκολους αυτούς καιρούς. Είμαστε υπερήφανοι για εκείνους που προσφέρουν και επιλέγουν την ανωνυμία.

Ο Δήμος Θήρας το αμέσως επόμενο διάστημα θα συστήσει γραφείο το οποίο θα έχει ως σκοπό την καταγραφή των οργανώσεων και την ενίσχυση του εθελοντισμού στα νησιά μας. Ευχαριστώ, εκφράζοντας φαντάζομαι την τοπική κοινωνία, όλους εσάς για το έργο σας και την παρουσία σας.

Το λόγο έχουν τώρα οι εθελοντικές οργανώσεις. Σας ευχαριστούμε όλους ιδιαίτερα για την παρουσία σας στην σημερινή εορτή της Παγκόσμιας Ημέρας Εθελοντισμού, η οποία σύμφωνα με τη σχετική Απόφαση του ΟΗΕ είναι αφιερωμένη στις εθελοντικές οργανώσεις.